

Kabinet broedt op netelige kwesties

De oppositie wacht met spanning af of een dezer dagen een kabinetsreactie komt inzake het Irak-rapport en de commissie-Davids.

Van onze verslaggevers
Yvonne Doorduyn, Theo Koelé

DEN HAAG 'Een broedende kip moet je niet storen'. En: 'Zorgvuldigheid staat voorop.' Met zulke nietszeggende teksten reageren politici en ambtenaren dezer dagen op de vraag of het kabinet erin slaagt twee gordiaanse knopen te ontwarren: een reactie op het voor premier Balkenende zo beschadigende Irak-rapport van de commissie-Davids, en een beslissing

over een eventuele nieuwe missie in Afghanistan.

De terughoudende reactie van allerlei zegslieden kan niet verhullen dat het kabinet haast heeft, veel haast. De betrokken ministers zitten bijna dagelijks bij elkaar; zowel CDA als PvdA lasten deze week op ongebruikelijke momenten een bewindslidenoverleg in.

Welbeschouwd heeft de coalitie hooguit een week of twee om eruit te komen. De kabinetsreactie op 'Davids' – het splijtende rapport over de politieke steun aan de Amerikaans-Britse invasie in Irak in 2003 – is beloofd voor begin februari. Los van de druk van de agenda is het voor Balkenende hoogst onprettig om de constatering dat hij de Kamer tot twee keer toe onvolledig heeft geïnfor-

meerd, in de lucht te laten hangen. Ook het verwijt dat hij amper regie voerde, kleeft aan hem.

De gesprekken verlopen volgens ingewijden stroef, mede omdat Balkenende in de ogen van het CDA al een majeure knieval heeft gemaakt. Om zijn kabinet te redden, moest de premier half januari onder druk van de PvdA toegeven dat de juridische basis voor de oorlog niet deugde.

Het CDA verwacht nu inschikkelijkheid van de grootste coalitiegeenoot, ook al zag de PvdA-top in het rapport het eigen gelijk bevestigd. De PvdA lijkt niet geneigd tot toegeeflijkheid. De partijen zijn het er wel over eens dat ze een bloeddorstige oppositie op afstand moeten houden.

Nog lastiger dan de vorige oor-

log is een toekomstige militaire missie in Afghanistan. De kwestie – met als hamvraag: blijven we of gaan we weg uit Uruzgan? – heeft het kabinet al maanden in zijn greep.

PvdA zou een besluit over Afghanistan liefst over de verkiezingen heen tillen

De PvdA wil er dit jaar een streep onder zetten, ongeacht de wensen van de Amerikaanse president Obama en andere NAVO-partners. Het CDA, minister Verhagen van Buitenlandse Zaken voorop, wil ten behoeve van de Nederlandse rol op het wereldtoneel militair ac-

tief blijven. En niet met een klein plukje militairen, zoals de PvdA bespreekbaar vindt.

De Tweede Kamer heeft geëist dat het kabinet de militairen vóór 1 maart duidelijkheid geeft. Buitenlandse verplichtingen van zowel de premier als betrokken ministers geven het kabinet weinig ruimte. Balkenende gaat volgende week donderdag naar Brussel voor een Europese top, en vliegt daarna naar Vancouver voor een bezoek aan de Olympische Winterspelen. De resterende tijd is ook krap doordat bewindsliden veelvuldig het land in trekken, op campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart.

Wil de Kamer, die op 19 februari met reces gaat, nog vóór de verkiezingen over beide kwesties kun-

nen debatteren, dan moet het kabinet snel uitgebroed zijn – liefst al aanstaande vrijdag. Oppositiepartijen als SP en D66 willen over 'Davids' nog een hoorzitting met enkele hoofdrolspelers van destijds. Bij de uitzending van militairen is het sowieso de gewoonte dat een hoorzitting vooraf gaat aan een beslissend debat.

Klachten vanuit de oppositie over besluiteloosheid en gebrek aan daadkracht, hoe voorspelbaar ook, komen het kabinet slecht uit aan de vooravond van verkiezingen. Maar voor de PvdA is het aantrekkelijk een Afghanistan-besluit over die verkiezingen 'heen te tillen'. Fijntjes wordt in de partij gememoreerd dat zij tegen de motie stemde waarin de deadline van 1 maart staat.